Stichting Sobibor

VERDIEPINGSREIS 2018 - STICHTING SOBIBOR

FIELD TRIP 2018 - SOBIBOR FOUNDATION

Verdiepingsreis 2018

"De reis heeft mij bewust gemaakt dat we altijd in gesprek moeten blijven. Dit mag nooit meer gebeuren. Dit probeer ik mijn leerlingen duidelijk te maken", vertelt een van de docenten die mee is geweest op de Verdiepingsreis.

Jaarlijks organiseert Stichting Sobibor, in samenwerking met de Duitse organisatie Bildungswerk Stanisław Hantz, deze Verdiepingsreis naar de vernietigingskampen van Aktion Reinhard. Onder de codenaam Aktion Reinhard werden door de nazi's tussen maart 1942 en oktober 1943 in het Generaal Gouvernement twee miljoen joden vermoord. De meeste slachtoffers stierven in de gaskamers van Bełżec, Treblinka en Sobibor. Aktion Reinhard was daarmee een van de grootste en gruwelijkste niet-militaire operaties van de Tweede Wereldoorlog.

De insteek van het docentenprogramma is dat leraren meerdere generaties leerlingen onderwijzen in de loop van hun carrière en zo hun leerlingen hun ervaringen van het bezoek aan de Aktion Reinhard kampen kunnen doorgeven. Dankzij de sponsoring van de NS en het vfonds kan de Stichting Sobibor deze reis voor een laag bedrag aanbieden aan docenten.

Programma

Ruim een week lang werd op historische plaatsen de holocaust in beeld gebracht, zowel vanuit het perspectief van de slachtoffers als dat van de daders en omstanders. Niet alleen werden deze drie vernietigingskampen bezocht, maar ook Majdanek en voormalige sjtetls Izbica, Włodawa en Piaski, waar zogenaamde doorgangsgetto's gevestigd waren. Ook werd een bezoek gebracht aan het voormalige werkkamp Alter Flughafen.

Gedenklaan

Gedenkstenen Zbereze en matseiwah

Naast deze bezoeken werden er diverse lezingen gegeven, waaronder Polen tijdens het interbellum en de periode na de Tweede Wereldoorlog, maar ook een introductie over Aktion Reinhard.

Zbereze

In 2018 was het precies 75 jaar geleden dat de opstand in Sobibor plaatsvond. Bij de opstand in Sobibor vluchtten zo'n driehonderd Joodse gevangenen het kamp uit in alle richtingen. Een groot deel van deze opstandelingen kwamen in de dagen, weken en maanden daarna alsnog om. Dat maakte het zo bijzonder om de reis gezamenlijk af te sluiten in Zbereze, een klein dorpje in de buurt van Sobibor.

In de dagen na de opstand troffen hier zes opstandelingen Poolse boswerkers aan. De joden vroegen om hulp, maar werden aangegeven bij de Duitsers. Samen met twee andere joden die nog in het dorp woonden, werden ze naar deze plek in het bos gebracht en neergeschoten.
Een boerenjongen die toevallig in de buurt was, zag het gebeuren, maar vertelde er nooit over, totdat hij een paar jaar geleden besloot toch zijn verhaal met de wereld te delen.

Hoewel het onbekend is wie deze zes Joodse opstandelingen waren, weten we dat ze in opstand kwamen tegen de nazi's. Op deze plek in het bos werden niet alleen de opstandelingen die het einde van de oorlog niet haalden herdacht, maar dachten we ook aan de slachtoffers van de plekken die wij die week hadden bezocht.

Rondleiding door bestuurslid Matthijs van der Tang (m) en begeleider Alwin Kapitein (r)

Asheuvel Sobibor

Ervaringen

Een paar maanden na de reis kwamen alle Nederlandse deelnemers bij elkaar om te reflecteren op de reis. Hoewel het een reis is waar veel informatie wordt gegeven, is er ook ruimte is voor herinnering en persoonlijke emotie. Evelyn, docent geschiedenis: *"In Sobibor hebben twee reisgenotes de vader van een vriendin van hen herdacht. Deze herdenking heeft een onuitwisbare indruk op me gemaakt."* Manon, ook docent geschiedenis, vult aan: *"De wijze waarop onze gidsen vertelden was zeer zorgvuldig en gespeend van hun persoonlijke emotie. Hun indringende verhalen ondersteunden ze met getuigenverslagen en grote portretfoto's van daders, slachtoffers en omstanders."*

Teacher Program & Field Trip

Every year the Sobibor Foundation, together with Bildungswerk Stanislaw Hantz from Germany, organises a Field Trip to the Aktion Reinhard camps. In 2018 we were able to fund a group of 10 Dutch teachers to join this trip in under our Teacher Program. During the week we not only travelled to Belzec, Treblinka and Sobibor, but we also enriched these visits by stopping in and visiting former shtetls, railway tracks and transit camps. Special this year was the visit to Zbereze close to Sobibor. Days after the uprising in October 1943 six participants of the uprising ran into Polish wood workers. The nazis shot them in Zbereze with two more Jews that were in hiding in the village. A farmer boy who witnessed the shooting kept quiet all these years and only spoke up a recently and pointed out the location. The week was closed off here with a commemoration to respect the shot Jews on this location and all the other victims of the Aktion Reinhard. A few weeks after the trip the teachers attended a seminar organised by the Sobibor Foundation in Amsterdam to exchange experiences from the field trip and discuss how the visits helped them in their class rooms to teach their pupils about WWII.

Rondleiding

Bezoek monument opstand van het getto in Warschau

Goed doel: steun ons docentenprogramma

Stichting Sobibor kan voor duizend euro een Nederlandse docent meenemen met de achtdaagse Verdiepingsreis. U kunt het docentenprogramma altijd steunen door middel van een donatie. Geeft u dan wel duidelijk aan dat het voor het docentenprogramma is, dan wordt het als zodanig geoormerkt.

Idee: Adopteer een leraar! Viert u een jubileum en vraagt u geld aan uw familie en vrienden voor een goed doel? Wellicht dat ons docentenprogramma een goed doel is.